

EN VERKTYGSLÅDA FÖR ATT
SKAPPA DIN BOKCIRKEL OM
GRETA THUNBERGS *KLIMATBOK*

BOOK CLUBS FOR FUTURE

KOMMA IGÅNG

Den här sidan är till för dig som vill göra något för klimatet, men inte vet var du ska börja.

Ett första steg är att lära oss själva och hjälpa människor runt omkring oss att lära sig mer om den kris vi står inför.

Vi startar en bokklubbsrörelse. För att ändra hjärtan och sinnen. För att katalysera klimatrörelsen. För att bygga en omtänksam gemenskap.

”Det första steget för att lösa en kris är att inse att du befinner dig i en. Och vi är inte därän. Vi är inte medvetna om att vi befinner oss i en klimatnödsituation. Men det är inte huvudproblemet. Det största problemet är att vi inte är medvetna om det faktum att vi inte är medvetna.”

Greta Thunberg (4.18)

HUR MAN ANVÄNDER DENNA VERKTYGSLÅDA?

Denna verktygslåda föreslår en resplan genom Gretas Klimatbok i **sju sessioner**. Detta är menat som en inspiration – gör det till ditt eget!

Varje sessionsguide börjar med en **sammanfattning** av kapitlet. Använd den för att bestämma vad du ska läsa. Du behöver inte läsa varje kapitel. Välja vad du är mest intresserade av!

Vi föreslår att du börjar läsa igenom ett **öppningscit**at och reflektera över det en stund. Turas om att läsa detta citat vid varje session.

Börja med en **incheckningsrunda**.
Hur mår alla idag?

Kom sedan in i diskussionen med hjälp av **samtalsfrågor** för att stimulera diskussionerna. Det här är förslag, men ställ gärna dina egna frågor!

När mötet är på väg att avslutas, se till att checka ut via en **avslutande runda**.

HUR DU SKAPAR DIN BOKCIRKEL

Det är enkelt att skapa en bokcirkel. Några steg och du är klar!

1) Hitta deltagare

Det finns många sätt att bilda en grupp. Du kan till exempel börja med en liten grupp av (2-3) vänner och be varje person bjuda in 2-3 andra vänner att gå med. Eller så kan du sätta upp affischer med inbjudan på din skola eller universitet, på din arbetsplats, i din byggnad, i ditt grannskap eller på sociala medier. Sikta på att bli 6-12 personer. Detta är tillräckligt stort för att ha en givande dialog om några är frånvarande, men tillräckligt litet för att alla ska ha tid att bidra.

2) Kom överens om grunderna

Diskutera vid det första mötet ambitionsnivån, förväntningarna, logistiken och spelreglerna. Hur mycket vill vi läsa varje gång? Hur ofta träffas vi? Var träffas vi? Vilken tid? Vilka är våra grundregler? Hur kommer vi åt boken? Vad heter vår grupp? Hur håller vi kontakten mellan mötena?

3) Roterat facilitering och organisation

Dela rollerna! Se till att alla får en chans att leda eller organisera mötet (eller till exempel ta med kakor och te).

HUR MAN LEDER EN BOKCIRKEL

Det finns olika alternativ för att facilitera din bokcirkel. Här är tre format du kan experimentera med.

Handledaren

En person fungerar som facilitator. Vanligtvis bör samtalsledaren inte ingripa i själva samtalet. Deras roll är snarare att (1) se till att grundreglerna respekteras, (2) se till att alla får ungefär lika möjligheter att tala, (3) lösa upp negativitet eller maktdynamik om det skulle dyka upp. Handledaren ska inte tveka att ingripa tidigt, försiktigt men bestämt, om det finns ett problem, för att se till att förhindra dålig stämning.

Stenen

Ta med dig ett unikt föremål (till exempel en sten). Endast den som har föremålet får komma till tals. När ett bidrag är klart, lämna över stenen till någon annan i klubben. I detta format svarar vi vanligtvis inte (för att hålla med eller inte) på varandras åsikter, utan delar helt enkelt vårt eget perspektiv.

Cirkeln

Tilldela en tid för varje bidrag (till exempel 3 minuter). Varje person får dela under denna tid. De andra lyssnar aktivt. När tiden har gått kan nästa person i cirkeln tala. Inget svar på varandras bidrag ges. En variant är att också ta en stund att reflektera i tysthet efter varje bidrag.

HUR MAN DELTAR I EN BOKCIRKEL

Kom överens om dina grundregler vid det första mötet. Här är fem principer vi föreslår som grund för eran egen överenskommelse.

Omtanke Vi ser aktivt till att alla är med och mår bra.

Positivitet Vi stödjer varandras idéer och undviker motsägelser eller dömande.

Fämlighet Vi delar talartiden jämnt och undviker maktkamp.

Receptivitet Vi lyssnar aktivt och respektfullt på varje bidrag.

Generositet Vi delar vårt eget perspektiv, erfarenheter och idéer öppet.

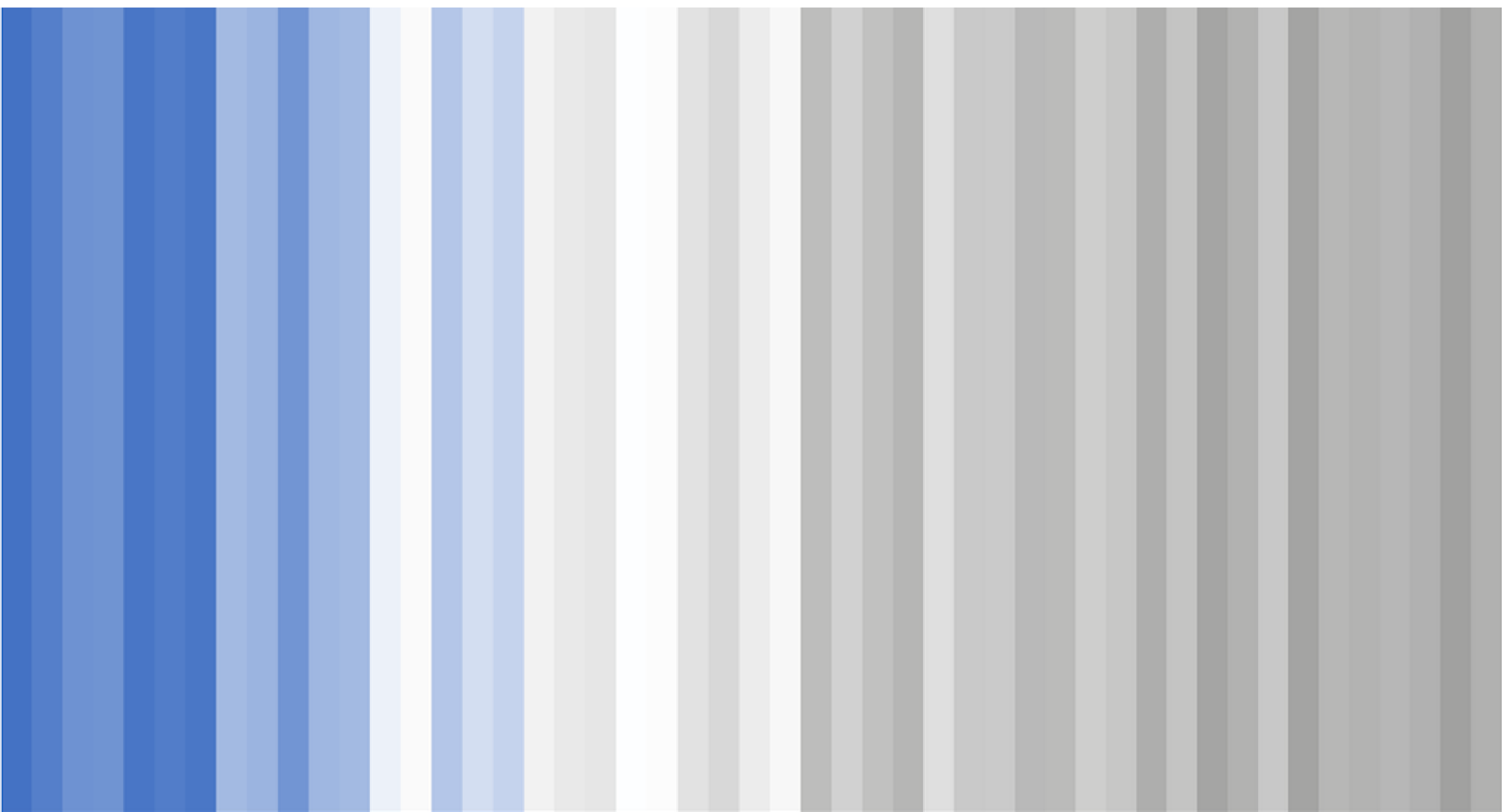
Gemenskap Vi strävar efter att växa som individer och som ett kollektiv.

SESSION ETT

HUR KLIMAT FUNGERAR

Öppningscitat

"Vi måste börja lära oss. Vi måste förstå de grundläggande faktumen. Vi måste lära oss att läsa mellan raderna. Vi måste lära varandra att berätta som det är. Det finns inget behov av överdrift; historien är redan illa nog. Det finns inget behov av sockerbeläggning; vi måste vara vuxna nog att hantera sanningen. Och det finns ingen tid för förtvivlan, det är aldrig för sent att börja rädda så mycket vi kan rädda."
Greta Thunberg (1.9).

Sammanfattning

SIDA 8

- Aldrig har det varit så viktigt att säga sanningen som den är, än i tider "där det du kan säga lätt kan väga tyngre än det du gör" (1.1).
- Vår civilisation destabiliserade kolets kretslopp (1.2) och provocerade fram flera vågor av massutrotning (1.3 och 1.4). Vår historia är en historia av orättvisor, som fortfarande pågår (1.5).
- Trots tydliga vetenskapliga rön ledde en förnekelsekampanj av fossilbränsleindustrin till årtionden av politisk passivitet i klimatkrisen (1.6 och 1.7).
- Ingen av dessa frågor är isolerade. Jorden är ett sammankopplat system. Den kan nå tippunkter och återkopplingslingor kan utlösas – vilket gör klimatförändringen självförstärkande (1.8).
- Denna sammankoppling av allt uppmanar var och en av oss att vidta åtgärder (1.9).

Incheckningsrunda

Dela ditt namn och pronomen (om du vill). Berätta vem du är i en mening. Skicka den sedan till någon annan.

Grundregler

Diskutera era förväntningar, ambitioner och logistiken i bokcirkeln. Diskutera dessa fem principer för en givande dialog. Vill ni ändra dem? Eller lägga till några?

Konversationsfrågor

- Vad fick dig att känna oro över klimatfrågorna?
- Vad förvånade dig i det här avsnittet?
- Vad spelar moral för roll för att hantera klimatkrisen?

Avslutande omgång

Dela en sak du känner dig tacksam för från dagens diskussion.

SESSION TVÅ

HUR VÅR PLANET FÖRÄNDRAS

Öppningscitat

"Stora förändringar sker när klimatet – och hela planeten – börjar destabiliseras. Var och en av dessa fallstudier är tillräckligt allvarliga i sig, men eftersom de alla är sammankopplade kan vi inte "fixa" ett problem utan att "fixa" de andra. Helhetsproblem kräver helhetslösningar. Vår största utmaning är dock att alla dessa händelser sker samtidigt och i maximal hastighet." Greta Thunberg (2.1).

Sammanfattning

SIDA 10

- Trots tydlig vetenskap och allt mer synliga effekter av klimatförändringar, misslyckas vi fortfarande med att göra något för att möta denna kris som en kris (2.1)
- Värmeböljor (2.2) är en följd av ett värmande klimat. Klimatet påverkas av växthusgaser (2,3), luftföroreningar (2,4) och moln (2,5). Stigande temperaturer påverkar jetströmmen (2.6), vilket ökar risken för extremt väder (2.7).
- Vi misslyckas med att inse att "världen vi säkert bebodde inte längre existerar" (2.8)
- Vattnen runt om i världen påverkas, vilket resulterar i torka och översvämningar (2,9), smältande inlandsisar (2,10), stigande hav (2,11) och havsförsurning (2,12). Plastföroreningar förstärker dessa frågor (2.13). Vi måste tänka om vårt förhållande till vatten (2.14).
- Ändå använder politiska beslutsfattare olika strategier för att inte att vidta åtgärder (2.15).
- Dessutom är klimatförändringarna inte den enda krisen vi står inför. Skogar påverkas av skogsbränder (2.16) och avskogning (2.17, 2.18). Vi är mitt uppe i den sjätte massutrotningen (2.19, 2.20). Årstiderna störs (2.21). Våra jordar är utarmade (2.22). Och permafrosten tinar (2,23).
- Det är upp till oss att bestämma vilken framtid vi väljer (2.24).

Incheckningsrunda

Dela ditt namn, pronomen (om du vill) och en rolig fakta om dig. Ge det sedan till nästa person.

Grundregler

Återgå till grundreglerna som diskuterades förra gången. Fungerade de bra förra gången? Behövs några ändringar?

Konversationsfrågor

- Hur kändes det för dig att läsa det här avsnittet?
- Hur kan vi hantera känslor i klimatkrisen?
- Vad är vetenskapens roll för att hantera klimatkrisen?

Avslutande omgång

Dela en viktig del av dagens diskussion.

SESSION TRE

HUR DET PÅVERKAR OSS

Öppningscitat

”Människor från de delar av världen som är mest ansvariga för den här krisen måste inse att det finns andra perspektiv och att de måste börja lyssna på dem. För när det kommer till klimat- och ekologisk kris – precis som de flesta andra frågor – agerar många människor som lever i rika ekonomier fortfarande som om de styr världen. De kan ha lämnat många kolonier för att styra sig själva, men istället koloniserar de atmosfären och skärper greppet om dem som är mest drabbade och minst ansvariga.” Greta Thunberg (3.8).

Sammanfattning

SIDA 12

- Klimatkrisen är i första hand en berättelse om girighet och exploatering som slår tillbaka (3.1), påverkar vår hälsa (3.2) genom sjukdomar (3.3), luftföroreningar (3.4), vektorburna sjukdomar (3.5), antibiotikaresistens (3.6) och undernäring (3.7).
- Den vanliga diskursen om hopp rättfärdigar passivitet och döljer bestående kolonial dominans (3.8). Västerländska regeringar vägrar att tala om "förlust och skada" (3.9). Miljörasism är bestående (3.10). Och klimatkrisen resulterar i ett ökande antal klimatflyktingar (3.11).
- De mest drabbade är ofta minst ansvariga. Klimatkrisen utgör ett existentiellt hot för små öar (3.12). I Sahel är 90 % av regnvattnet redan borta (3.13). I Sverige står Sápmi inför konsekvenserna av klimatförändringarna men också hotet om grön kolonialism (3.14). Ursprungsbefolkningen är dock inte bara offer, de är också de bästa försvararna av naturen, de skyddar skogen och delar med sig av sitt andliga arv (3.15).
- Klimatförändringarna hotar också vårt mest värdefulla verktyg för att bekämpa dem, demokratin (3.16). De kommer att öka ojämlikheterna (3.17), leda till vattenbrist och översvämningar (3.18), våldsamma konflikter (3.19) och betydande ekonomiska kostnader (3.20).

Incheckningsrunda

Dela ett ord som beskriver hur du känner dig idag. Ge det sedan till nästa person.

Konversationsfrågor

- Vad var nytt för dig i det här avsnittet?
- Hur utmanade läsningen av det här avsnittet ditt tänkande om vår del av världens relation med södra och ursprungsbefolkningen?
- Vad skulle det krävas för att den globala nordens skulle spela en mer positiv roll i världen?

Avslutande omgång

Dela ett ord som beskriver hur du känner dig efter det här mötet. Blev det ett annat ord än det du började med?

SESSION FYRA

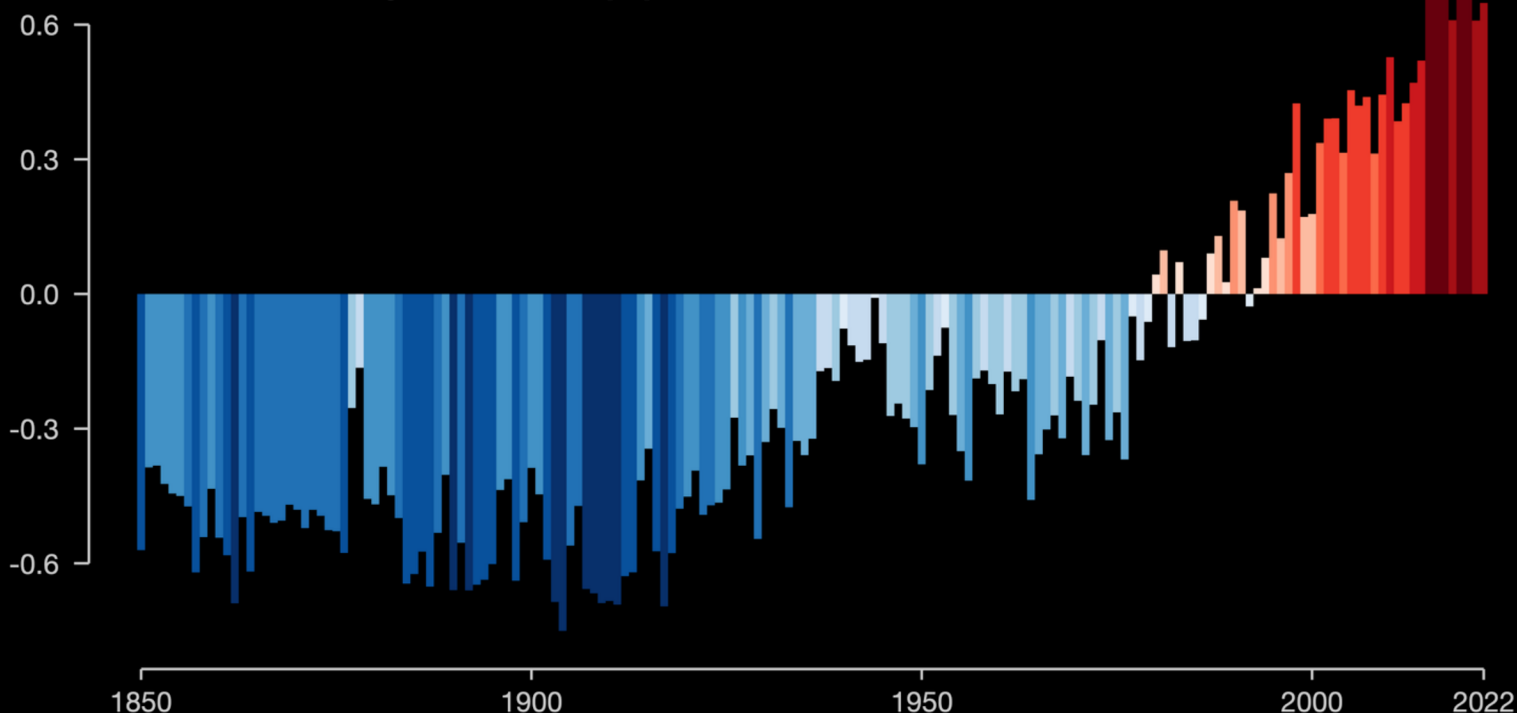
VAD VI HAR GJORT ÅT DET

Öppningscitat

"Vi har fått höra att hela vår civilisation är hotad om vi inte vidtar omedelbara åtgärder utan motstycke. Men efteråt fortsätter de människor som sa till oss som om inget är fel. Så länge de fortsätter att säga en sak medan de gör en annan, kommer folk inte att tro dem. Så länge de fortsätter att leva som om det inte finns någon morgondag, kommer de allra flesta av oss att sträva efter att göra exakt samma sak." Greta Thunberg (4.18).

Global temperature change

Relative to average of 1971-2000 [°C]

Sammanfattning

SIDA 14

- Vi gör fortfarande allt vi kan för att undvika att möta verkligheten av klimatnödsituationen (4.1), låtsas att negativa utsläppstekniker kommer att lösa problemet för oss (4.2) eller exkludera stora andelar av utsläppen från officiella konton (4.3).
- Ett stort gap kvarstår mellan våra handlingar och verkliga lösningar (4.4). Egenintressen upprätthåller vårt oljeberoende (4.5) och potentialen för förnybar energi är inte fullt ut realiserad (4.6). Vi håller fast vid tveksamma lösningar som att plantera träd (4.7), geoteknik (4.8) eller neddragningsteknik (4.9).
- Vår ovilja att förändra vårt sätt att leva är roten till passivitet (4.10). Vi måste förändra vårt jordbruk (4.11, 4.12, 4.13). Och efterfrågan på stål, kemikalier och cement (4.14, 4.15), flyg- och sjötransporter (4.16) och bilar (4.17) måste minska.
- Systemskifte behövs (4.18). Vi borde köpa mindre (4.19, 4.20) och övergå till en cirkulär ekonomi (4.21) som inte över-förlitar sig på återvinning (4.22).
- Att säga att denna övergång kan ske utan ansträngningar är en lögn (4.23). Vi måste gå bortom kapitalismen och mot avväxt (4.24, 4.26). Västländer stödjer omställningen i den globala södern (4.25), men föregår också med gott exempel genom att anta nya livsstilar (4.27).

Incheckningsrunda

Dela ditt namn, pronomen (om du vill) och en sak som fick dig att le idag. Ge det sedan till nästa person.

Grundregler

Återgå till grundreglerna. Är vi fortfarande ok med dem och gruppdynamiken? Behövs några ändringar?

Konversationsfrågor

- Vad skrämmer dig i omställningen till ett ekologiskt samhälle? Och hur skulle dessa farhågor kunna hanteras?
- Vad kan få våra regeringar, företag och samhällen att vidta nödvändiga åtgärder?
- Hur vill du vara till nytta för att bygga kollektiv kraft för förändring?

Avslutande omgång

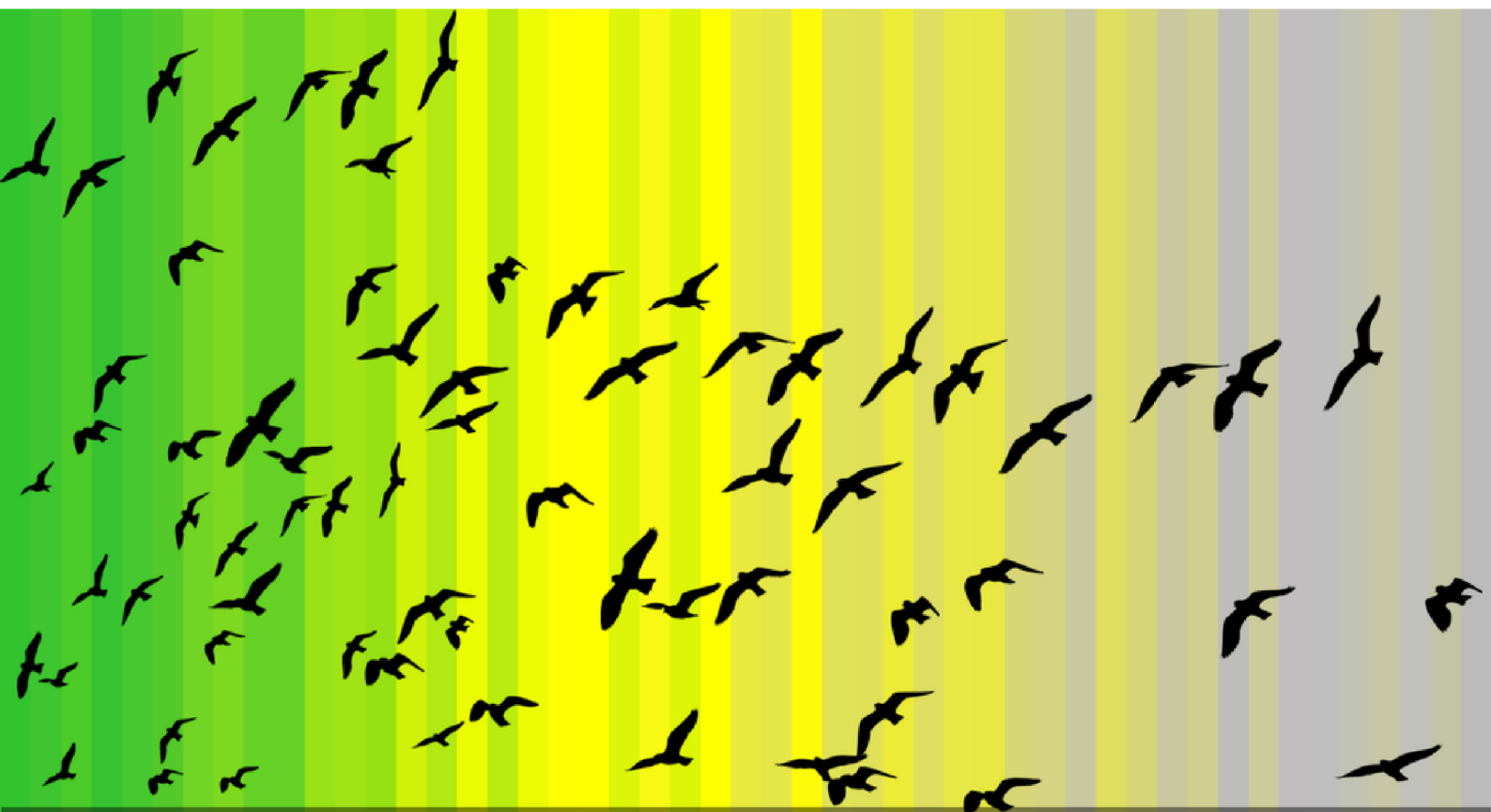
Dela en sak som fick dig att le i dagens konversation.

SESSION FEM

SYSTEMBYTE

Öppningscitat

”Samhällsförändringar är resultatet av våra gemensamma ansträngningar och handlingar. Så istället för att fråga andra om det fortfarande finns hopp, fråga dig själv, är du beredd att förändras? Är du beredd att kliva utanför din komfortzon och bli en del av en rörelse som kommer att åstadkomma de nödvändiga systemiska förändringarna?” Greta Thunberg (5.1).

Sammanfattning

SIDA 16

- Havet är bland de första offren för klimatförändringarna, men det innehåller också en mängd olika klimatlösningar (5.6). En annan naturbaserad lösning är "rewilding", restaurering av ekosystem (5.7).
- En mobilisering jämförbar med den för andra världskriget (5.13) eller covid-19-pandemin (5.14) behövs för att tackla klimat- och ekologiska kriser.
- Vår tid präglas av överlappande nödsituationer, de måste alla åtgärdas samtidigt för att bygga en kultur av omsorg (5.16).
- Att stärka kvinnor är viktigt (5.18). Och övergången bör omfördela välstånd till att minska ekonomiska ojämlikheter (5.19).
- Viktigast av allt är att skadestånd behövs för att motverka koloniala ojämlikheter (5.20).

Incheckningsrunda

Dela ditt namn, pronomen (om du vill) och en sak som fick dig att känna dig "empowered" nyligen. Ge det sedan till nästa person.

Konversationsfrågor

- Vilka lösningar i det här avsnittet gjorde dig mest entusiastisk, och varför?
- Hur ska vi omvandla våra relationer till länder i Syd och ursprungsbefolkningar, till naturen och till varandra för att tackla klimatkrisen?
- Hur föreställer du dig en regenerativ framtid?

Avslutande omgång

Läs detta citat som en avslutning.

"Vi behöver en kärlekspolitik: vi behöver människor som väljer varandra först. Vi behöver en värld där vi inte kan sätta ett pris på riset vi äter, träden som ger oss syre, haven vi simmar i och landet som ger oss våra ändligen resurser"

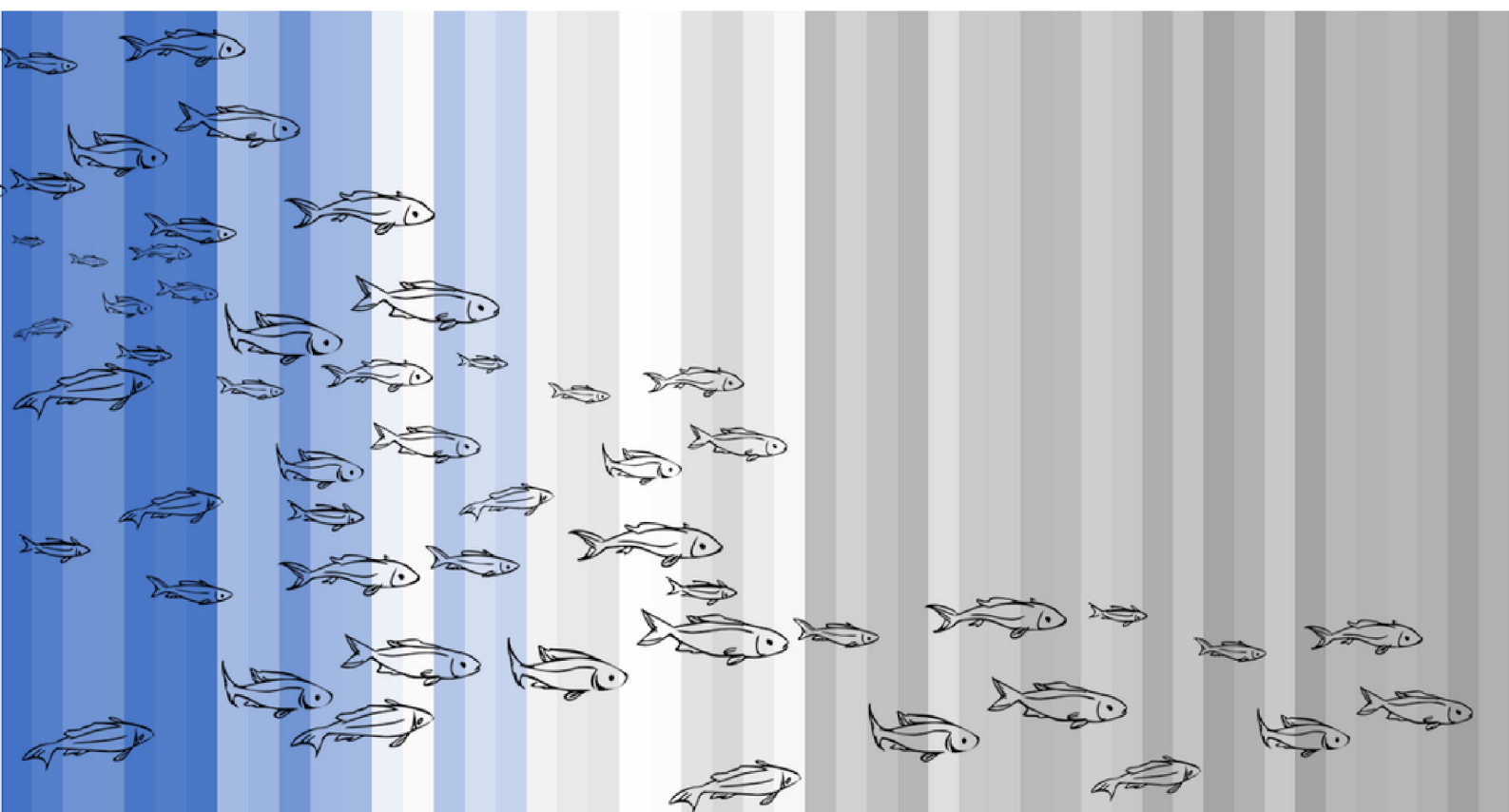
Disha A. Ravi (5.17)

SESSION SEX

ATT FÖRÄNDRA KULTUREN

Öppningscitat

"Allt detta är i slutändan ett symptom på en mycket större kris. En kris som uppstår ur tanken att vissa människor är värda mer än andra och därför har rätt att exploatera och stjäla andra människors mark och naturtillgångar – samt rätten att använda upp planetens ändliga resurser i en oändligt mycket högre takt än andra. En kris formad av ett tankesätt som fortfarande infekterar våra samhällen idag. En kris som alla skulle tjäna på att hantera."
Greta Thunberg (5.1).

- Synen på oss själva som i första hand "konsumenter" skapades av industrin och kan motverkas av regeringar och individer (5.3). Idag är många människor apatiska när de hör om klimatförändringarna, men ett nytt budskap kan hjälpa dem att aktivera sig (5.4).
- Praktiska utopier kan väcka den nödvändiga viljestyrkan för förändring (5.9). Media bär ett tungt ansvar när det gäller att ändra sina budskap till att berätta sanningen som den är (5.11). Vi måste stå emot den "nya klimatförnekelsen" och dess "förseningsdiskurser" (5.12).
- Klimatkrisen är ett resultat av ett kolonialt sätt att tänka som fortfarande är dominerande, även i Sverige – detta behöver förändras för att komma till rätta med krisen (5.15).
- I denna process kan traditionell inhemsk kunskap vara vår bästa guide för att återskapa vår relation med jorden och med varandra (5.21).

Incheckningsrunda

Dela ditt namn, pronomen (om du vill) och en rolig fakta om dig. Ge det sedan till nästa person.

Grundregler

Återgå till grundreglerna som diskuterades förra gången. Fungerade de bra förra gången? Behövs några ändringar?

Konversationsfrågor

- Hur fick texterna i det här avsnittet dig att tänka annorlunda på dig själv och din relation till världen?
- Hur förändras vårt perspektiv om vi närmar oss klimatkrisen från rättvisans lins snarare än tekniken?
- Vilka är exempel på positiva samspel mellan människa och natur?
- Vilka är praktiska sätt att förändra kulturen mot klimaträttvisa?

Avslutande omgång

Läs detta citat som en avslutning.

“Vi måste ändra vårt tänkande. Vi kan inte tillåta att samma socioekonomiska system som leder oss till vår egen förstörelse utgör grunden för en ny värld. Vi måste lära av de människor som fortfarande lever efter att makt och girighet försökte döda dem om och om igen. Vi måste lära oss att mildhet och harmoni inte är svagheter; det här är våra mödrars egenskaper. Det här är de saker som höll oss vid liv”

Ayisha Siddiq (5.17)

SESSION SJU

AKTIVISM

Öppningscitat

”För mig är hopp inte något som ges till dig, det är något du måste förtjäna, måste skapa. Det går inte att vinna passivt genom att stå bredvid och vänta på att någon annan ska göra något. Hoppet agerar.” Greta Thunberg (5.22).

Change in population abundance of species that rely on forests. 79% average decline 1970-2018.

Data: ZSL/WWF (2022) Forest Specialist Index, 1970 to 2018 (livingplanetindex.org/fsi/)

Forest stripes, created by Prof. Ed Hawking (University of Reading), <https://biodiversitystripes.info/forestspecies>

- Individuellt agerande är en form av aktivism (5.1) som kan framkalla kulturell förändring och utlösa sociala tippunkter (5.2).
- Att ändra vår kost är avgörande (5,5).
- Att engagera sig i gräsrotsklimatrörelsen är nyckeln för att komma ur denna röra, och är således ett moraliskt ansvar (5.8).
- Massiva och varaktiga kollektiva åtgärder kan få regeringar att vidta åtgärder (5.10).
- Sju unga aktivister reflekterar över vad rättvisa innebär i detta sammanhang (5.17).
- Hopp är något vi måste arbeta för genom att vidta åtgärder (5.22).

Incheckningsrunda

Dela ditt namn och din favorita veganmat. Ge det sedan till nästa person.

Konversationsfrågor

- Vad är rollen för hopp för att ta itu med eller misslyckas med att ta itu med klimatkrisen?
- Hur kan vi prata om klimatförändringar med ointresserade eller apatiska människor?
- Vad bör vara nästa steg för vår grupp? Hur skulle vi som grupp kunna agera för att skapa hopp?

En lista över åtgärder du kan vidta för att gå vidare:

- Läs en annan bok med samma bokklubb
- Varje person startar en ny klimatbokklubb
- Informera dig själv om miljöfrågor i ditt område
- Ta med din vän till en klimatprotest
- Gå med i en lokal klimatorganisation eller rörelse
- Starta en lokal klimataktionsgrupp om den inte finns ännu

Avslutande omgång

Läs detta citat som en avslutning.

"Jag är säker på att vi måste arbeta tillsammans för att uppnå klimaträttvisa, skapa säkra utrymmen där mångfald är grunden och dekolonialisering den väg vi går." Lura Verónica Munoz (5.17)

PEOPLE FOR FUTURE ÄR EN GRÄSROTSRÖRELSE FÖR VUXNA SOM STÖDER FRIDAYS FOR FUTURE. VI KRÄVER KLIMATRÄTTVISA, RESPEKT FÖR PARISAVTALET OCH HANDLING I ENLIGHET MED VETENSKAPEN.

WWW.PEOPLEFORFUTURE.SE